

**POLSKIE IMIONA
ПОЛЬСКИЕ ИМЕНА**

Воронина М.С., Диденек Е.Д.

Научный руководитель: преподаватель Боровец О.И., БНТУ

Imiona są niezwykle ważne w naszym życiu. Nadają cech indywidualnych naszym osobom i pozwalają się wyróżnić spośród innych. W przeciwieństwie do nazwiska, które służy rodzinie i jest dziedziczone, reprezentuje ono osobę trwale, przez całe życie. Ładne i odpowiednie imię dodaje powagi, wzbudza zaufanie i silnie oddziałuje na kontakty międzyludzkie. Imiona pozostają w pamięci potomnych i przechodzą do historii. Imię może być zdrobnione i ciepłe, a może służyć również do budowania rezerwy i przestrzeni wypełnionej szacunkiem. Pochodzenie imion wpływa na ich znaczenie.

Wielu ludzi wierzy w to, że każde z imion, posiada interpretację, która opisuje w pewnym stopniu danego człowieka. Dlatego ważne jest, aby poznać znaczenie imion przy np. wyborze imienia dla dziecka. Większość ludzi podchodzi sceptycznie do tej kwestii, jednak po zapoznaniu się ze znaczeniem ich imienia często wyrażają opinie, że zgadza się z rzeczywistością.

Imiona były stosowane od najdawniejszych czasów i we wszystkich kulturach. Są najpowszechniejszym sposobem nazywania i wyróżniania ludzi. Warto podkreślić, że wszystkie imiona powstają jako znaczące, ale z biegiem czasu świadomość ich znaczenia ulega zatarciu. Imiona pojawiły się bardzo wcześnie, istniała najwidoczniej silna potrzeba rozróżniania poszczególnych członków wioski.

Najprawdopodobniej pierwsze imiona były to, tzw. imiona odapelatywne, czyli wywodzące się od nazw pospolitych. Imiona tego rodzaju miały, w sposób pośredni lub bezpośredni, określać pewne cechy zewnętrzne lub wewnętrzne człowieka, który je nosił. Stąd też odnoszą się one do: zawodu, np. Kowal; miejsca zamieszkania, np. Rawiok (pochodzący z Rawy Mazowieckiej); zwierzęcia, np. Lis; rośliny, np. Jawor; cechy, np. Uchacz (z powodu odstających uszu), Białowąs (gdyż miał białe wąsy).

Drugą kategorię imion stanowiły, tzw. imiona dwuczłonowe, bardzo charakterystyczne dla epoki przedchrześcijańskiej. Część z tych imion, czy to w formie czystej bądź też lekko zmienionej, przetrwała do

dzisiejszych czasów. Wiele z tych imion wywodzi się jeszcze z języka prasłowiańskiego, np. Wrociśław. Cechą charakterystyczną imion dwuczłonowych było to, że: jak sama nazwa wskazuje, składały się z dwóch członów, tworzących jeden wyraz, np. Miłowit, Sławomir, Radosław; miały one funkcję magiczną, miały uchronić dziecko przed działaniem złych mocy, np. Niemoj („nie mój” – gdy rodzic objęty był klątwą, takie imię miało go uchronić przed złymi mocami); były to, tzw. imiona życzeniowe; w samym imieniu zaklęte zostało życzenie rodziców skierowane pod adresem ich dziecka i tak, np. imię Borzysław oznacza – aby był sławnym wojownikiem, czy Dzierżykraj, czyli „władający krajem”; określały ono dziecko, np. Biezdziad (nie mający dziada). Wiele imion dwuczłonowych dało następnie początek imionom skróconym, które pełniły różne funkcje, a tym, np. zdrabniająca, np. Milej czy Miłosz od Mirosława.

Najwcześniej w Polsce przyjęły się imiona ze Starego Testamentu, a w tym zwłaszcza imiona dwunastu apostołów. Większość z tych imion została oczywiście dostosowana do wymogów języka polskiego i stąd zamiast Petrusa mamy Piotra, a zamiast Joannesa – Jana. Zapewne dopiero w XVII wieku do użycia weszło imię Józef, zaś imiona Maria i Tadeusz pojawiły się w XIX wieku.

Każdy naród tworzy własny zasób imion, lecz coraz częściej imiona zapożyczają się z innych języków. W Polsce używane są imiona różnorodnego pochodzenia. Wpływy obce, a szczególnie łacińskie, czeskie i niemieckie, odegrały szczególną rolę w rozwoju języka polskiego, z więc również i nazw własnych. Warto zwrócić uwagę na wpływy: francuskie – Arleta, Żaneta, Luiza, Bernadeta, Rene, Koleta; litewskie – Aldona, Grażyna, Witold, Olgierd, Kiejstut; rosyjskie – Olga, Igor, Borys, Tatiana. Obecnie największe wpływy na język polski ma kultura anglo-amerykańska.

Oczywiście, zawsze są imiona, które opierają się różnym chwilowym modom. Do takich należy w Polsce Anna, ponoć najpopularniejsze imię świata. Tak samo jest z Piotrami i Pawłami, były to w ostatnich dziesięcioleciach najpopularniejsze męskie imiona, choć - trzeba przyznać - w ostatnich latach ich popularność znacznie zmalała. Zapewne wynika to z tego, że dzisiaj rodzicami są właśnie właściciele takich imion, którzy dla swoich dzieci próbują znaleźć coś bardziej oryginalnego.

W polskiej tradycji istnieje kilka sposobów nadawania imion. I tak najprostszym było i jest przyjęcie zasady, że dziecko samo sobie "przynosi" imię, czyli nowo narodzonemu nadawano imię tego patrona, w którego dzień przyszedł na świat. Dawniej sposób ten był bardzo popularny na wsiach, a od tej zasady odstępowano jedynie, jeśli dziecko "przyniosło" sobie dość oryginalnie brzmiące imię patrona (na przykład Scholastyka), a które dla całej rodziny brzmiało obco, niezrozumiale lub śmiesznie. Innym zwyczajem było dziedziczenie imion w rodzinie. Najczęściej pierworodny syn otrzymywał imię ojca, ale też zdarzało się, że dzieciom nadawano imiona dziadków lub innych członków rodziny, co było pewnego rodzaju wyrazem hołdu, a dla dzieci miało być wskazówką, skąd ma w swoim życiu brać przykład. W tradycji katolickiej nadanie imienia to także decyzja wyboru najlepszego - zdaniem rodziców - patrona dla swojej pociechy. Zapewne dlatego taką popularnością cieszyła się Maria i Józef, rodzice Jezusa Chrystusa. Są też tacy, którzy nadają dzieciom imiona po przodkach, co jest starą tradycją, odgłosem kultu przodków z zamierzchłych czasów. Nie brak też we współczesnej Polsce takich, którzy nadają swym dzieciom imiona filmowych, serialowych, czy estradowych idoli. Wówczas łatwo można się dowiedzieć, który film odniósł sukces wśród szerokiego społeczeństwa.

W Polsce - szczególnie po utracie niepodległości - nastąpiła moda na imiona patriotyczne. Tym bardziej że nie było tak jak dzisiaj formalnych ograniczeń w liczbie nadawanych imion. Przez pierwszych kilkanaście lat dziewiętnastego stulecia modny był w Polsce Napoleon, ale zwykle jako drugie lub trzecie imię. Patriotycznie nastawieni Polacy prawie przez cały ten wiek na pierwsze imię woleli dawać dzieciom płci męskiej Józef lub Tadeusz, by w ten sposób uczcić pamięć księcia Poniatowskiego lub naczelnika insurekcji - Kościuszki. Charakterystyczne, że moda na Józefa powróciła na mniejszą skalę w latach trzydziestych i tym razem w niektórych kręgach była związana z kultem marszałka Piłsudskiego.

W Związku Sowieckim i wśród niektórych działaczy komunistycznych było popularne imię kobiece - dość specyficzny twór propagandy - Ninel, czyli Lenin czytany od końca. W ZSRR w użyciu były też takie imiona jak Władlen, Władilen i Wilen (wszystkie nawiązywały do wodza rewolucji październikowej) oraz Kim (od Komunistycznej Internacjonalnej Młodzieży), Karm (od Krasnej Armii),

Oktyabryna, Era, Idea, Poema, Rewdid (od Rewolucjonne Ditie) czy (Rewmir (Rewolucjonnyj Mir). Tradycyjne rosyjskie imiona nadawano po rewolucji kubańskim dzieciom. Nosi je też wielu Niemców z dawnej NRD (co było wynikiem konformizmu rodziców) i RFN (co było wyrazem lewicowych poglądów).

Z powodów historyczno-politycznych praktycznie po II wojnie światowej nie używa się w Polsce imienia Adolf, które jest jednoznacznie kojarzone z nazistowskim ludobójstwem. Z kolei z powodów obyczajowych do wymarłych należy zaliczyć imię Alfons lub Kurtyzana. Zresztą gdyby rodzice próbowali nadać swojemu dziecku imiona mające charakter dla niego obraźliwy, zaprotestować może urzędnik stanu cywilnego i nie wyrazić na to zgody. Co też w takich wypadkach czyni.

Imię i nazwisko są najważniejszymi identyfikatorami człowieka. Ono jest ważną częścią naszego życia, dlatego imię towarzyszy człowiekowi przez całe życie i jest słowem, które najczęściej słyszy.

УДК 811.221:356.24

**ŻYCIOWA I TWÓRCZA DROGA CZESŁAWA MIŁOSZA
ЖИЗНЕННЫЙ И ТВОРЧЕСКИЙ ПУТЬ ЧЕСЛАВА
МИЛОША**

Пролеева И.А., Слуты В.В.

Научный руководитель: преподаватель Боровец О.И., БНТУ

2011 r. w Polsce jest Rokiem Czesława Miłosza, na cześć 100-lecia słynnego polskiego poety i laureata Nagrody Nobla.

Czesław Miłosz był bardzo znaną osobą, zrobił wielki wkład w rozwój literatury polskiej, stworzył wiele dzieł, które mówi o problemach jego wieku, o jego dzieciństwie i dojrzewaniu, myśleniu o przyszłości polskiej poezji.

Polski poeta, tłumacz, eseista, Czesław Miłosz urodził się 30 czerwca 1911, na Litwie. W Wilnie w 1929 r. rozpoczął zajęcia na uniwersytecie. Studiował prawo. Jego pierwszy zbiór poezji "Poemat o czasie zastygłym" został wydany w 1933r.